

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Progres în cele rele.

Orăștie, 26 Iulie 1903.

Sub acest titlu scrie „Gazeta T.” în Nr. 153 din 12/25 Iulie a. c. un prim-articol, prin care, între altele, face amintire de mărturisirea visitului dela posta din Budapesta, care șterpelise de-acolo 100.000 coroane și la tribunal a mărturisit, că a furat banii, cu scop de a-și crea o soartă mai ușoară; pentru-că așa a cetit el în Darwin, Kant și Bülow și așa a auzit dela niște oratori socialiști, că soarta muncitorului și a omului sêrac trebuie să se amelioreze. Autorul acestui articol, după-ce ne amintește de plăcerea ce simțim când auzim că în cutare țară păzitorii de vite se zice, că umblă pe câmp într'o mână cu bățul de păstor ear' în cealaltă cu un jurnal, concludă că progresul este frumos și cultura este foarte utilă, dar și ele au, ca-ori ce lucru în lume, partea luminoasă și umbroasă. Învățătura este o sabie cu două tășuri. Dacă învățătura este bună și morală, străbați cu ea prin întunec și îți crezi o mulțumire sufletească și fericire, dacă învățătura este rea, te rănești pe tine însuși cu ea.

Noi, la acestea, încât privește pe poporul nostru adaugem, că, mulțumită lui D-zeu, cel puțin în părțile acestea nu avem motive de a ne plânge, că nu ar fi trezviu, moral și de omenie, și dacă aducem aceasta în legătură cu ideea sulevată, o facem în interesul unui progres moral și a unei culturi adevărate, prin care poporul nostru să se ferească.

Deși suntem și am fost totdeauna de principii unei activități vii în calea

spre progres și cultură și când foaia noastră s'a ocupat și cu politica, ne-am spus păreri franc în privința aceasta, am luminat poporul și s'au însuflețit toți câți n'au putut fi influențați de cei de aici, pe cari „Gazeta T.” îi numește evoluționiștii dela Orăștie, totuși nici odată n'am declarat resbel contra preoților cari nu ne-au sprijinit, n'am zis că le aprindem casele, dacă nu merg cu noi, cum s'a zis din partea acelor aici la Orăștie.

Deșteptarea poporului, luminarea lui, și progresul în cultură spre a-l fericii, o punem în sarcina preoțimei și învățătorilor ca conducători naturali, nu însă forțat și cu ori-ce preț, adecă nu prin agitațiuni de felul socialiștilor — cari sunt imorale — și împing pe oameni la fapte nesocotite, ca și a visitului de la posta din Budapesta, ci prin învățăturile cele creștinești, așa că fie-care să se valideze el singur după puterile sale, la timp potrivit, nu împins și forțat prin agitațiune și apucături socialiste.

Dacă spre pildă în fie-care localitate, unde se află oameni inteligenți, cum este și Orăștia, nu s'ar face clicărie pentru bani, nu s'ar cultiva servilismul și nu s'ar remunera lingușirile și minciunile, atunci s'ar putea face un bun început pentru o conlucrare armonică a tuturor factorilor de importanță în viața socială. Ar putea învăța și poporul o școală bună și sănătoasă și nu s'ar forma curente periculoase pentru a aprinde un foc de paie.

O activitate sănătoasă în direcțiunea arătată, credem că va fi sprijinită de toți bărbații nostri de valoare, cari nu umblă după reclame eftine.

Noi îi vom sprijini cu toată inima.

APEL.

»Societatea pentru crearea unui fond de teatru român« își va ținea adunarea generală din anul acesta în orașul Sebeșul săsesc — Szászsebes — la 15/28 și zilele următoare ale lunii August a. c.

Societatea aceasta urmărește idealul de a înființa în mijlocul poporului român din patrie teatrul național; pârghia, care lățește, întărește și ridică cultura națională a popoarelor. E sublim idealul acesta, pentru-că farmecul teatrului național va fi pentru noi o nouă și puternică armă pentru întărirea iubirei de neam și a credinței tari în viitorul poporului român.

Nu insistăm mai deaproape asupra istoricului societății pentru teatrul român, nici asupra scopului ce-l urmărește, căci acestea bine cunoscute trebuie să fie fiecărui Român de bine, căruia-i zace la inimă cultura și înaintarea neamului; ci ne mărginim numai a apela cu toată căldura la frații români din apropiere, și din depărtare, invitându-i cu dragoste frățescă să alerge la adunarea amintită, cu atât mai vârtos, că participarea la adunările generale ale societății este busola interesului ce-l nutrim pentru societate. Datori suntem cu toții a sprijini aceasta societate pentru-că a noastră este, deșteptarea și înaintarea noastră o urmărește și pentru-ca cât mai îngrabă să se poată realiza dorința noastră ferbinte, și a înaintașilor nostri, — înființarea și deschiderea teatrului național.

Frați români! Veniți să strângem la peptul nostru cu cuvenită căldură pe fca culturai naționale, să dovedim

astfel, că știm apreția și știm să ne însuflețim pentru instituțiunile noastre culturale dătătoare de lumină și vieață.

Sebeș, 7/20 Iulie 1903.

Comitetul central arangiator:

Președinte:
Sergiu Medean
protopresbiter.

Secretar:
George Tătar.

Descoperirile fostului ministru președinte Georgevici.

Prim-ministrul de odinioară al Sêrbiei, Vlădan Georgevici a scris în o foaie germână un articol senzațional despre regele Alexandru. Afirmarea acestuia va naște mare senzație în lumea largă, că regele Alexandru a pogodit un asasin pentru omorârea tatălui său. Din articolul lui comunicăm următoarele părți interesante:

Eu am fost silit din pură iubire cătră dinastia națională și naționalism adevărat, a primii asupra-mi formarea guvernului. Și eu, Vlădan Georgevici, care stau aproape de groapă, aici în fața Europei adevărate, că regele Alexandru a pogodit un asasin, ca să ucidă pe tatăl său. Așa, ascultați căpeteniile Europei, auziți națiuni civilisate, cum regele Alexandru al Sêrbiei și drăguța lui, mai tîrziu soția sa, regina Draga au pogodit pe conducătorul de bandiți Knezevici, să omoare în mod mișelesc pe Milan.

Continuative spune Georgevici, cum Knezevici tocmit de Alexandru și Draga a sêvrlșit punctual însărcinarea și că nu el este cauza, că glonțul n'a nimerit și Milan a scăpat. Celelalte sunt cunoscute. Asasinul a mers rîzînd la locul de perzare, a știut că va fi agrățiat de cei ce-l pogodiseră și va fi și remunerat. Agrățierea a întîrziat însă cu o minută, pe Knezevici l'au pușcat și tot în aceeași zi a sgrumat și pe prefectul Anjelici, care era vîrsat în afacerea Alexandru — Draga — Knezevici. În ziua atentatului chiar a chemat la sine ministrii sei și a pretins întemnițarea tuturor polticiilor radicali. Când a observat

FOIȘOARA

Limba română — și înriuririle streine.

(Urmare și fine).

Din cele arătate urmează:

a) Că limba română face parte din limbile neo-latine, fiind formată neîndoios din limba latină, de care se apropie în multe părți, mai mult decât chiar italiana.

Primește însă la constituirea ei și puține elemente dacice, însă elementul de căpetenie e cel latin.

b) Că țara noastră fiind în relațiuni continue cu Turcii, Polonii, Rușii, Ungurii și Germanii, nu se putea ca aceste popoare să nu împrumute limbii noastre cuvinte d'ale lor, cari s'au așternut în straturi subțiri și nebăgătoare de seamă în limbă. Straturile cele groase, influențele cele puternice ce s'au exercitat asupra limbii noastre a fost, slavonismul, grecismul și franțuzismul.

Cu toate acestea, nu trebuie să uităm cuvintele d-lui Hajdeu din scrisoarea adresată d-lui Gion, cu privire la a sa conferință »Cum vorbim«, că și limba unui popor se aseamăna

cu organismele. »Cutare organism moare pe mâna doctorilor dintr'o bubuliță, pe când altul fără doctori habar n'are de oftică«.

»Organismul limbei române, zice d-sa, mi-se pare a fi atât de țepăn, în cât galicisemele bonjuriștilor, ca și ciceronismele puritanilor departe de a mă spêria, m'au făcut să rid«.

Acesta e un mare adevăr: organismul limbei românești e atât de viguros, în cât deși s'a încovoiat nevoit, sub povara stăpânitoare a slavonismului și grecismului, însă îndată ce scăpă de dominațiunea slavonă dă afară din limbă cu duimul cuvintele slave, și îndată ce Grecii din Fanar părăsesc țara, duc cu ei și cuvintele grecești; de curentul francez încă n'am putut scăpa bine, căci suntem prea începători și ne lipsesc multe expresii proprii, mai ales pentru termeni tehnici și pentru găteliile damelor. Fără trancheză n'am avea șosele nici trotuare pavate cu basalt, n'am avea gări cu șefi de stațiuni, cu persoane, cu bufeturi, cu pompe, n'am avea postă, nici timbre, nici mărci postale, nici biurouri, și earna am fi siliți să umblăm prin noroiu fără galoci, fără șoșoni, ear damele fără manșon.

Azi ne fâlim cu o limbă într'u câte-va curățită de streinisme. Nu mai avem nici slavonismele de odinioară, ca în poesia:

Pe un pameșnic ce'n dejurstă de multe ori s'a primit.
La presustii ca pomoșnic cu credință am slujit.
În multe comandăroșce tot cu cinste am umblat.
Și sledii pe la zastave de multe oii am lucrat;
În oșpuți cu podorojine eu ca alții n'am eșit,
Sau oștanofce la slujbe în veac n'am pricinuit;
Samovolnicia iarăși nici cum nu am sêvîrșit,
Ci nagradenii primit-am, ca un cinovnic cinstit.
Nacasanii pentru slujbă nici odată n'am avut,
Și sdelci a lucra ca mine altul nu s'a mai vîzut.

Nici grecismele, ca în versurile:

Palacala mi pare bine, că tu te-ai pomîșnit,
Clen sau logiotatos ca s'ajungi ai nimerit,
Acasfna cu duișie, te rog mult a m'asculta.
Sê nu faci schepsis, tertîpuri, nêrozii, chte-ta-lipa.

Nici franțuzismele, ca în rîndurile:

»Ascultă mașer Luxandro, aș vrea să mă plimb pe pod
Ș'apoi să stau cu caleasca la madam murșan de mod,
Voiu sê-mi fac o pălărie cu blonduri și an velur,
Căci-mi vine à mervêil cu boava de samur.
Ah! mașer, sê-mi vezi mantela! mai subtil mai lucru fen!
O dublură nfricoșată și față amur san fen etc.

c) Limba română departe de a fi displicută, din contră este de o dulceață neîntrecută și de o sonoritate fără seamă.

Lăsând la o parte versurile poetului nostru:

Mult e dulce și frumoașă
Limba ce vorbim,
Altă limbă armonioasă,
Cu ea nu găsim.

dar chiar străinii au rêmnas minunați de frumusețea limbei noastre.

Numeri versurile:

Frunză verde, frunză verde,
Frunză verde și ear verde,

recitate de-o Româncă pun în uimire pe poetul francez Alphonse Lamartine.

În argumentarea noastră vin și cuvintele geografului Hoffman când caracterizează pe poporul român și limba sa.

»..... nicăirea nu întâlnești o inteligență mai repede, o minte mai deschisă, o agerime mai mare, unită cu dibăcie în conduită cum o arată Românul cel mai de rînd. Acest popor unit și ajuns la cel mai înalt grad de civilizațiune, ar fi potrivit să stea în fruntea culturii intelectuale a omenirii. Și ca să se împlinească aceasta, limba sa e atât de armonioasă și de bogată, că ar fi potrivită pentru poporul cel mai cult de pe suprafața pământului.

d) Ceea-ce reese mai de samă din cele spuse, e faptul că unicul păstrător al limbii românești, încă din cele mai vechi timpuri până în prezent e clasa poporului, e țeranul român, care singurul în timpul de primejdie și-a jertfit vieața pentru a ne păstra azi un pământ strămoșesc, iar în timp de pace a ținut morțiș la religiiune și la limbă, la cbi-

regele că noi suntem nedumeriți în executarea acestei fapte mișești, a chemat la sine și pe comandantul-colonel Constantinovic și în fața noastră a tuturor i-a zis următoarele:

Dacă eu îți demând, ca pe toți aceea, cari sunt cuprinși cu numele pe aciasta ședulă încă în noaptea de azi șe-i împuști, face-o-ai?

Ca să putem evita vârsarea de sânge, ne-am învoit dorinței nemernice a regelui. Mai târziu când cu sprijinul regelui Milan și cu mâinile ridicate am implorat să absteie dela așa o faptă crîncenă, a strigat cu ton înalt cătră noi:

Nici un moment nu mai rămân rege al Sârbiei, aici îmi este abdicarea scrisă cu mâna proprie.

Azi cunoaștem deja, că cu ce scop a fost făcută aceasta comedie. *Ca Sârbia a fost scutită de joshnica scaldă de sânge, acesta nu este meritul regelui Alexandru, fără a regelui Francisc Iosif, care prin atageul său, majorul Herdlicska i-a vestit părerea sa maiestății sârbești.* După aceste eu și regele Milan am fost exilați.

Milan a murit în mâinile mele și înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, jur pe căruntul meu cap, că înainte de moarte cu un minut, când omul spune adevărul, așa a zis:

Atentatul săvârșit contra mea încă este opera aceluia, cărora le-am conștințit, toată viața mea și pe cari i-am iubit cu tot sentimentul inimii mele.

Lumea s'nu se mire de sfîrșitul tragic a părechii regale. Alexandru încă și-a avut pe Dâbila sa. D-zeu s'nu-l ierte!

Dela Asociațiune.

În legătură cu festivitățile Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, cari se vor ținea la Baia-mare, în 8—10 August a. c. publicăm și

Programa concertului.

I. Corul vocal al tinerimei academice cu piesele: „Veselia”, cor bărbătesc din opera Lucreția Borgia, de Donizetti; „Sai Române sai în joc”, de T. Cernea.

II. Piano-forte, de d-șoara Lucreția Mureșianu.

III. „Santuzza” din opera „Cavaleria Rusticana”, de Mascagni; „Vals” din opera „Romeo și Iulia”, de Gounod, cu acompaniament de pian, de d-șoara Virginia Gall.

IV. „Rapsodie Roumaine”, de Libici piano-forte, de d-șoara Valeria Isacu.

V. „Stacatto Polca”, de Richard Mulder, cântată cu acompaniament de pian de d-șoara Anuța Oniș.

VI. Cor mix cu piesele: „Dobrogeana” și „Rămas bun codrule”, de Mendelssohn. Pausă.

ceiurile și la portul strămoșesc, a ținut deci la comorile cele mai scumpe, cari constituiesc individualitatea unei națiuni. Pe când protipendala, pătura suprapusă, a avut ca modă pe rînd, slavonă, greacă și franceză, singur țărantul, acest element atât de bun, și-a vorbit limba, și-a exprimat simțimentele lui de bucurie și de înfrîntare prin doina lui românească.

*Doină, doină, cântec dulce!
Cînd te-aiul nu m-aș mai duce,
Doină, doină, viers cu foc
Cînd răsuni eu stau în loc.*

*Frunza 'n codru cînt învie
Doina cînt de voinicie.*

*Cade frunza jos în vale
Eu cînt doina cea de jale.
Doină sic, doină suspin
Tot cu doina mă mai fin.
Doina cînt, doina șoptesc.
Tot cu doina viețuesc.*

e) Din studiul istoriei s'a văzut că poezia mică sunt totdeauna expuse la cotropire, la nimicire, dar tot din istorie s'a văzut că și într'un popor mic există adesea-ori un suflet mare și a pus lumea în uimire, înfrîngînd poftelile dușmanilor.

Nu odată poporul român poate fi dat ca pildă pentru vitejia și destoinicia lui. Fără

VII. Cor bărbătesc „Potpouri” din „Șezătoarea”, de Al. Vidu.

VIII. „Doina” din opera „Mărioara”, de Herman Kirchner, cu acompaniament de pian, de d-șoara Anuța Oniș.

IX. Operă clasică de Chopin, piano-forte, de d-șoara Valeria Isacu.

X. „Romanță”, „Doină”, de * * *, cântată de d-șoara Virginia Gall.

XI. Cîntece naționale pe vioară de d-nii Alexandru Rus și Basiliu Bașiota.

XII. O arie clasică și alta națională, cântate de d-șoara Lucreția Mureșianu.

XIII. Declamațiune sau „Duet” de domnișoare.

XIV. Cor bărbătesc „Ceasul rău”, baladă de Alexandru, musică de Vorbchievici.

Prețurile de intrare: 1) Locurile de distincțiune: 6 coroane de persoană; 2) Locurile clasa primă 5 coroane de persoană; 3) Locurile clasa doua 4 coroane de persoană; 4) Locurile de clasa treia 3 coroane; 5) Locurile de stat 2 coroane de persoană; 6) Galeria 4 coroane.

Bilete de familie nu se liberează.

Programul concertului se va distribui seara la cassă.

În paușă va cânta capela lui Christof din Bistrița.

După concert, cină comună „a la carte” în restaurantele hotelului.

Din ședința comitetului aranjator, 26 Iunie 1903.

Dr. Vasile Lucaciu,
secretar.

George Șuta,
director.

ECONOMIE

Recolta cerealelor.

(Urmare).

Aparatul de tăiat se află în partea dreaptă sau stîngă a telegei, care este menită de a pătrunde singură în holdă și a o tăia. Aparatul de tăiat se compune din niște foarfeci, ale căror brațe — unul, rama, este fixă, — ear' celalalt, cuțitul, este mobil, și la mișcarea lui dela dreapta spre stînga și înapoi, prinde firele de holdă între ele și le retează.

Cuțitul se compune din niște mici cuțitașe triunghiulare, cari sunt fixate pe o șină de oțel, și în afară are aspectul unui ferestru. El se pune în mișcare cu ajutorul unui angrenaj, dela roata telegei, și se învîrtește de odată cu ea, avînd-o viteză de 0,9—1,5 m pe secundă, la învîrtirea roatei de 1 m. pe secundă. Brațele fixe ale foarfecilor, sunt niște cuie ascuțite, din fer

să ne dăm bine seamă, motorul acestor isprăvi a fost în mare parte limba. Noi nu suntem un popor atât de mic pe cît suntem desmembrați. Limba și numai limba este șingura, care a unit și unește spiritele, membrele risipite, ea este puterea de viață până când membrele vor deveni iarăși un corp. — La Romani exista o profeție: „Soarta va părăsi pe Romani, când își vor uita limba părintească”.

Aplicat la noi am putea zice că, atunci soarta ne va părăsi, când ne vom uita limba străbună. — A ne uita limba, acest lucru cred că nu se va întempla, ci am speranța că limba românească ținînd uniți în cuget și în simțire pe toți Românii din unghiurile vechei Dacii Traiane, va veni timpul când toți își vor da iarăși mâna și vor constitui idealul nostru: imperiul românesc.

(„Albina”).

Christache Georgescu,
Direc. Gimnaz. Târgoviște.

Glume.

Cărcimarul nepăsător. — Cărcimarele, în vin înoată o muscă moartă.

— Cum așa? O muscă moartă nu mai poate înota!

Dintr'o cronică. „Înainte de-a fi împușcat pe cănele cel turbat, acesta a mușcat pe executorul și încă căți-va căni”.

sau tuciu bătut, și prinse la 7—8 cm distanță unul de altul, pe o șină de fer bătut, care earăși stă nemișcată, — rama — și în creștăturile lor se mișcă numai dinții dela ferestru.

Afară de brațele fixe în formă de cuie, cari pătrund mai întăiu în holdă și o separă în mănunchi, pentru tăiere, pentru descurcarea holdei încurcate și ridicarea dela pământ a celei căzute, Hornsby și alți fabricanți, au mai adăugat la rama aceasta unele cuie sau degete mai lungi, ca de 25—30 cm, care se pot pune sau lua după trebuință, cari mergînd înaintea lor, descurcă holda și ridică firele încurcate dela pământ, ca mașina să le poată apuca și tăia pe toate cu atât mai sigur. Cu ajutorul lor putem alege și descurca holda căzută aproape ca și cu mâna sau cu secerea.

La mergerea înainte a mașinei, cuiele sau degetele dela ramă pătrund printre holdă, și separă firele în mănunchi, cari ajungînd apoi sub un unghiu de 28—42° între brațul fix și marginea ascuțită a cuțitașelor, le strînge din ce în ce mai tare până le râtează cu totul. Cuțitul le retează atât la trecerea sa prin tăietura colților înainte, cât și înapoi, și de oare-ce cuțitul înaintea de-odată cu mașina, retezarea lor devine peste tot uniformă. Afară de aceasta noi putem ridica și scobori cuțitul după voință, cu ajutorul unei pârghii, care este la dreapta conductorului, încât totdeauna îl putem adapta terenului și cu înălțimea, la care voim să tăiem cerealele.

După aparatul de tăiat, la mașinile de secerat se mai află o masă orizontală numită platformă, menită ca pe ea să cadă și depună toate firele tăiate, ear pentru ca ele să nu se încurce, și nici cele netăiate să nu ajungă cu spițele în mașină, pe marginea mașinei vis-à-vis de roată, se găsește o despărțitoare, constînd dintr'un pîrete vertical de scînduri, și înaintea și deasupra lui niște teluri groase, puse ca să pătrundă adînc în holdă și să separe înaintea mașinei firele sunt a să tăia, de cele ce au să rămână în picioare.

Acestea sunt părțile principale, ce compun întreg mecanismul, în ceea-ce privește seceratul propriu zis.

Pentru adunatul firelor tăiate în mănunchiu și luarea lor de pe platformă pentru deschiderea drumului mașinei care li urmează sau aceleași la întors, și să rămână totdeauna liber, avem lipsă de un om cu greblă, care să le tragă jos la un moment dat, sau să ne servim de alte aparate, — greble — cari sunt aduuse la mașină.

În cazul dintăiu un om șede pe capră de-asupra mașinei, cu o greblă în mână și tot dă la mănunchii adunați de pe grătii jos și înlături, pentru a deschide drumul mașinei ce urmează. El este tare ocupat, și trebuie să fie în continuu atent, așa încât seara el este aproape tot așa de obosit, ca și când ar fi cosit ziua întreagă cu coasa sau cu secerea. Afară de el mai avem lipsă de un al doilea om, care să mîne vitele, și se observe funcționarea regulată a mașinei. Un alt inconvenient al lor este, că ele nu pot tăia jur împrejur, ci tot numai de-oparte, și mașina ajunsă odată la capătul locului, trebuie să se întorcă goală înapoi, întocmai ca și cosașul cu coasa.

(Va urma).

Circular.

XVIII.

Iubiților în Christos Frați!

Ilustrisimul și Reverendisimul Domn noul-denumit Episcop diecesan al Orăzii-mari Dr. Demetriu Radu instalarea Sa canonică defiptă deja pe 2 August a. c., din cauze neprevăzute și neatîrătoare dela dînsul fiind necesitat a o amâna și transpune pe 16 August st. n. a. c. aceasta, în firul Cercularului emanat de aici la 8 Iulie a. c. Nr. 2192 pentru cuvenita orientare, mă grăbesc a o aduce la cunoștința Fraților Voastre cu aceea, că actul solemn al instalării, împreunat cu sfînta Liturgie pontificală, în 16 August a. c. se va începe la 9 ore dimineața, în Biserica Catedrală.

Să ne rugăm, că actul solemn al instalării noului nostru Arhiepiscop se decurgă între așa auspicii, cari se formeze preambolul unei ere nouă a regenerării Diecesei în toate raporturile sacrei sale misiuni.

Oradea-mare, din ședința Consistorială ținută la 16 Iulie 1903.

Dr. Augustin Lauran m. pr.
vicar-capitular.

Internatul Vancean de fetițe din Blaj.

Publicare de concurs.

Până în ziua de 15 August n. a. c. se escrie concurs pentru primirea în Internatul de fetițe din Blaj.

1. Pentru o elevă sunt de a se plăti pe un an școlar 240 cor. solvibile în două sau cel mult în patru rate anticipate, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 6 cor. 30 fil. pentru elevele din clasele elementare și de 12 cor. 30 fil. pentru cele din clasele superioare, apoi 2 cor. pe an pentru bae și în sfîrșit 20 c. pentru elevele din clasele elementare și 30 c. pentru elevele din clasele civile și superioare ca taxă pentru material de lucru de mână. Elevele, cari vor învîța limba franceză ori musica instrumentală, vor solvi separat unele taxe moderate.

2. Fiindcă elevele vor trebui să poarte vestiminte uniforme, se vor solvi 28—36 cor., după etatea fie căreia. Uniforma aceasta, care se pregătește în internat, constă din două șurțe în formă de rochie, 2 pălării, — una de iarnă și alta de vară — și din o toaletă.

3. La intrarea în Internat fiecare elevă va trebui să fie provăzută cu: 6 cămeși, 6 cămișoane, 6 pantaloni, 1 fustă de iarnă, 6 servete, 12 batiste, 6 părechi de ciorapi, 2 părechi de păpuși, 1 perie de dinți, 1 perie de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapomă, 2 pepteni, 1 saltea de lână, 2 perini, 4 fețe de pat, 4 fețe de perină, 2 cuverte de pat din giolgiu alb, 1 lavor de spălat și 6 ștergare.

Obiectele acestea au să fie marcate cu numele elevei.

Pentru suma solvită fie-care elevă va primi:

1. Instrucțiune în studiile prescise pe clasele I-IV. elementare, I-III. civilă și II. superioară, educațiune religioasă-morală și deprinderi în conversațiune maghiară și germană.

2. Locuință în etajul institutului în sale mari, sănătoase și luminoase, provăzute cu mobilierul necesar.

3. Vipt întreg și anume: a) la dejun cafea cu lapte, b) la ameazi 3 plesse, Dumineca și în sârbători, 4, c) la cină 2 plesse.

4. Spălat, luminat și încălzit. În fie-care lună elevele vor lua câte o bae.

5. Instrucțiunea în fert, spălat, călcatul cu ferul, coptul pînii, tors, țesut, curățit, grădinarit, croit, ducerea socotelilor economiei de casă, conservatul și așezatul legumelor și victualelor peste iarnă, îngrășatul animalelor, prăsirea și ținerea galițelor etc.

La cererile pentru primire e de a se alătura: extras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Concursele sunt de a se înainta Prea-veneratului Consistor metropolitan din Blaj, alăturându-se la fie-care o marcă de 45 fil. pentru expedarea francată a soluțiunii. De la cererea de primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în Internat.

Direcțiunea
Internatului de fetițe.

NOUTĂȚI

Cătra P. T. Cetitori.

Rugăm cu tot respectul pe On. D-ni abonenți, cari nici până acum nu și-au achitat încă abonamentul, să și-l plătească cât se poate de curînd, avînd în băgare de samă, că edarea foii este împreună cu mari cheltueli.

Principe român în Petroșeni.

La 20 l. c. Bibescu, principele român, a întreprins o vînațoare, în tovarășie cu alți 6 inși, pe grupa muntelui „Părlîng”. Au urcat munții dinspre România, și așa au ajuns pe teritoriul nostru.

În urma ploilor torențiale nu au putut face vînațoare și au fost siliți a se adăposti în casa unui Român moștean. După oare-care poposire, continuînd ploile, au fost silită societatea a se scobori în Petroșeni, unde au stat câteva zile în hotel.

Aici a avut îngrijire și găzduire bună — s'a îndepărtat mulțumit. — Bibescu, este fiul lui George Bibescu, poetul și nepotul lui George Bibescu, voda țării românești din 1848. Acesta a fost și aici în Orăștie înainte cu 2 ani, călătorind cu Automobil dela Paris—București.

Deva este îngrijorată. O foaie din localitate lamentează, că înainte de manevrile împărătești — cari se vor ține pe la Radna—Lipova, va avea să înă în curăire aproape 10 mii soldați cu 400 oficieri în timp de 14 zile. A recurs la ministerul de culte, ca să li-se puie la dispoziție toate instituturile de învățămînt, în cari încă vor să încuărtireze miliție mai cu ridicata. Întru adevăr, Deva nici pe timpul manevrelor împărătești, ținute între D.va și Orăștie, au avut atîta miliție ca și acum. Noi orăștienii abea vom avea, 3—4 zile, 2—3 mii soldați, adecă o brigadă.

Hymen. Dl Victor Emiliu Boca, teolog abs. și D-șoara Ecaterina Doboș anunță sîrbarea cununiei lor, care se va celebra în 2 August n. 1903 la 3 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Hațeg.

Să fie într'un ceas cu noroc!

Examenele școlare. Despre rezultatul examenelor la școalele confesionale din tractul Orăștie, după-cum suntem informați, s'a făcut raportul recerut la finea anului școl. curent în mod amănunțit cătră Consistor. S'au arătat toate defectele cu privire la învățămînt și s'a cerut justificare dela învățătorii, cari nu au corăspuns așteptărilor și recerintelor didactice. Cu plăcere amintim și aici numele acelor învățători, cari s'au distins în chemarea lor anul acesta. Aceștia sunt: George Daniil, Căstău, Iosif Dumitru, Beriiu, Sultana Ciuleiu, Gelmar, Ioachim Cerbicean, Ilie Mihaiu, Șibot, Ioan Căliman, Sibisel, Nicolae Popovici, Orășt oara-de-jos, Constantin Baicu și Ioan Fleșeriu Orăștie. Sunt și alți învățători buni, cari merită toată lauda pentru osteneală întru creșterea tinerimei școlare. Să trăiască!

Jertfele deprinderilor de arme. Cincisprezece soldați ai regimentului de infanterie nr. 12, din cercul de întregire Komárom, au căzut în urma zădufului, ce a fost la 20 l. c. în apropierea orașului Bilek din Bosnia. Ziastica este înverșunată asupra comandantului, că pe o căldură de 57 C° a lăsat miliția să manevreze, ceea-ce Burii nici chiar în timp de bătaie nu făceau.

Cercetarea dispusă a constatat faptul, însă conducătorii se scuză, că căldura extraordinară a aceleiași zile este cauza deceselor. S'au bolnăvit 70—80 de soldați, cari fură transportați pe caré.

Arșita soarelei a ridicat căldura dela 20 la 40 grade Reaumurre între stațiunile Trebinje și Bilek.

Pentru odichna celor repausați s'a serbat în Comorn slujbă D-zească, la care au luat parte părinți și neamuri de-ai lor.

Consternația este la culme și foile unguerești o timbrează aceasta întemplantare de „Catastrofa din Bilek”, pentru care se va face și interpelație în dieta țării.

Concert. Reuniunea rom. de cîntări din Orăștie anunță arangearea unui Concert care se va da la scîlzile din Geoagiu (Ferede) Duminecă în ziua de sf. Ilie, 2 Aug. 1903. Inceputul la 5 ore p. m. Program: 1. „Marșul dorobanților”, cor mixt de I. St. Paulian 2. a) „Știi mîndro”, b) „Sus opincă”, coruri bărbătești. 3. „Fântîna cu trei isvoară”, cor mixt de G. Dima. 4. a) „Sborul”, de I. Vidu, b) „Țiganca”, de T. Popovici, cor de dame. 5. „Răsunetul Ardealului”, cor mixt cu solo de I. Vidu. Prețul de intrare: De persoană 1 coroană 30 fileri, ear' pentru dans 50 fileri separat. Venitul curat este destinat în favorul bisericilor din Geoagiu-Ferede și Gelmar. Suprasolviurile marinimoase s'ă primesc cu mulțumită și s'ă vor cuita publice.

Parastas. În biserica gr.-or. din loc, Duminecă în 13/26 Iulie, după sf. liturgie și predică, dl protopresbiter a anunțat poporului că parochianul George Gelmărean dorește să se servească un parastas pentru soția sa reposată nu în sf. biserică, cum e obiceiul ci la mormînt în cimiteriu [prograde], unde are să se sfințească și crucea ca monument creștinesc. După terminarea parastasilui și sfințirea crucei, credinciosul poporean George Gelmărean a împărțit după datină, numărului popor asistent, pomana. — D-zeu să-i primească!

Dușmănie. Până unde duce dușmănia pe oamenii dela „Libertatea”, ne arată ei înșiși prin modul cum știu ei batjocuri pe doi protopopi dela Timișoara, Dr. Traian Putici și I. Trailescu, despre cari se susține că au făcut o vizită ministrului președinte, Kuen-Hedervary, în afaceri electorale din cercul lor. În afaceri curat de interes local ale acelor doi d-ni protopopi, pe cari toată lumea li cunoaște de bărbați vrednici, să te amesteci tu dela Orăștie și să spui în vileag că aceia sunt ca și păstorii de vite, e o adevărată rîutate întrupată, din care nu poate izvori de cât dușmănia. Eată sîmînța „Libertății”!

Producțiune teatrală - declamatorică și concert arangiază „Concordia”, Reuniunea gr.-cat. de cîntări din Oravița-rom. Duminecă în 2 August st. n. 1903, în grădina Hotelului „Împăratul Austriei” din Oravița-rom. sub conducerea d-lui Ioan Bogdan, învățător, cu următorul program: 1. I. Vorobchievici „Altarul mănăstirei Putna”, cor. bîr. 2. I. Vidu „Sosirea primăverii”, cor mixt. 3. I. St. Paulian „Dorul Româncei”, cor. mixt. 4. A. Popovici „Dorul Ardealului”, cor bărbat. 5. „Mama angheluș”, doftoroae, cântec comic într'un act de V. Alexandri, predată de dl Costa Vodă. 6. „Dragoste copilărească”, comedie într'un act de C. Murai localisată de Dr. I. Siegescu. Persoanele: dl George Măgurean, d-șoara Elisabeta Gașpăr, d-șoara Ecaterina Bogdan, dl Ilie Epure, dl Alexa Cotirlă și d-șoara Floarea Bogdan. Inceputul la 8½ ore seara. Prețul intrării de persoană: Loc de șezut 1 coroană, loc de stat 60 fileri. Bilete de intrare se vind la dl Alexă Toc, păpușar în Oravița-rom. și seara la cassă. NB. La timp nefavorabil, producțiunea se va ține în sală.

Osandit fără de vină. Curtea cu jurați din Deva, despre ale cărei scăderi am fost amintit în unul din numerii trecuți, au aflat vinovat pe Luca Iovescu din Tămășiasa, înclupat cu jaf, ear' tribunalul la judecat la 6 ani temniță. — Deși Iovescu spunea și se jura pe tot ce are mai scump, că nu e vinovat. După-ce a stat un an în temniță, z-lele acestea s'ă infăoșă la tribunalul din Deva un tînăr cu numele Simion Lojigan și a mărturisit, că el a făptuit jaful, pentru care a fost judecat Iovescu. Acum nu mai poate suporta muștrarea conștiinții și mai bine s'ă însinuă a zis tînărul. — Tribunalul a pornit cercetarea afacerii din nou și astfel bietul Iovescu va fi pus pe picior liber.

Și aci s'ă poate aplica părerea: „că decît să sufere cineva nevinovat, mai bine s'ă scape 99 păcătoși”, firește, dacă fapta nu este cu nimic dovedită.

„Cartea Romînului”, acesta va fi titlul *Calindarului pe anul 1904* ce institutul tipografic „Victoria” (proprietar Ioan P. Lazar) din Șimleul-Silvaniei va eda în decursul lunei *Septembrie a. c.*

Aceasta întreprindere literară va fi un adevărat magazin de învățături pentru tot Romînul. Pornind dela vatra noastră (Sălagiu) în anul prim vom da un scurt istoric al dezvoltării noastre naționale, bisericesti, culturale și economice din Sălagiu. Acest istoric va fi ilustrat cu portretele bărbaților nostri conducători și a instituțiilor de mai mare importanță din acest ținut.

Un grup de bărbați cu renume literar bine cunoscut, va da fel de fel de învățături folositoare pentru tot Romînul, fie acela domn ori țeran.

În anul al doilea și cei următori vom continua cu îmbogățirea acestui material pus în ordinea cea mai perfectă astfel, că cei-ce vor aduna la un loc călindarul nostru în timp de câțiva ani, vor ar avea o bibliotecă mult folositoare în toată prvința.

Atragem deci atențiunea publicului nostru și îndeosebi a dlor preoți și învățători de pe acuma asupra călindarului „Cartea Romînului”, care pe lângă aceea că va fi ajustat după cerințele cele mai perfecte a timpului modern, va fi totodată și foarte ieftin.

Cutremur de pămînt. În orașul Eger — Erlau (Ungaria) a fost în 26 Iunie un puternic cutremur de pămînt. Zguduiturile de pămînt s'au repetit de 3—4 ori. În suburbii s'au surpat căte-va case, în orașul întreg o mulțime de hoarne (coșuri). În oraș este casă, care s'ă nu fi suferit mai multe sau mai puține. Cei mai mulți locuitori erau încă în pat, când au început zguduiturile și ne putem închipui groaza, cu care au alergat pe stradă. Dintre oameni nu s'a prăpădit nici unul. Cutremurul s'a simțit și în Budapesta, O-Gyalla și Rozsnyó, dar așa de slab, în cât oamenii n'au știut nimic, numai la seismograf (mașină pentru observarea cutremurilor) s'a văzut.

În apropiere de oraș spre nord-ost se află un deal isolat acoperit cu pădure frumoasă de gorun, despre care comandantul reg. 64, colonelul Baumgarten, pe când era acolo dislocat, invitat la adunarea generală a naturaliștilor din Ungaria, ținută la anul 1868 în Erlau, a afirmat în limba germană, că acel deal conține materii explozibile și cum viitorul va dovedi aceasta.

Numitul colonel, a căruia studiu de plăcere era istoria naturală și cu deosebire geologia, apoi Geografia, Matematică, a argumentat vederile sale cu succes. În urma acestor descoperiri a și fost ales de membru onorar al societății. Cei-ce mai sunt în viață își vor aduce aminte de acest colonel-savant, care ținea prelegeri private în școala de ca-deți a regimentului 64 și pe care cu plăcere-l ascultam.

Un om mai rău de cât o flară sîlbatecă. Cu datul de 16 Iulie preotul din Fornadia ne scrie despre crișmarul Toader Irimie din Cănel (ambe comunele acestea sunt în comitatul Hunedoarei, în partea spre dreapta a Murșului) lucruri așa de oribile, în cât n'am fi în stare să le credem, dacă n'am avea garanță în scriitor, că ele s'au întemplant aveau. Acel Toader Irimie adecă, un om care pentru furturi a petrecut mai mult prin temnițe, de cât în libertate, Vineri noaptea (în 10 Iulie) și-a legat soția cu lanțuri, strînse pe mîni și picioare și îndoite apoi peste trupul gol, și a bătut-o cu muchia sîcurii, până i-a vilceit întreg trupul. După aceea cu virful unui cuțit i-a ciungărit toată pielea, ear' în ranele desch.se a turnat rășină aprinsă. Toate acestea grozăvenii bestialul om le-a săvîșit în pivniță, unde duse pe nenorocita, ca să nu-i audă vecinii țipetele. Astfel torturată, a lăsat-o închisă în pivniță, ear' el s'a dus să cheme pe tatăl său, ca să fie de față și să vadă cum va omori pe nenorocita femeie. Până când el a fost dus însă, copilășul cel mai mărișor al lor eșind din casă pe fereastă, a desfăcut lanțul de pe picioarele și trupul maicei sale, care cu mînilor strînse în cătuși s'a tirăit până în pădure, unde a stat ascunsă până Sămbătă noaptea,

pe timp de ploaie. Sămbătă noaptea, s'a tras până la judele comunal, unde ferele de pe mîni i-au fost tăiate cu pila și i-s'au dat haine să se îmbrace. Duminecă dimineața a eșit la fața locului o comisie de la tribunalul din Deva, care a dat apoi pe Toader Irimie în grija gendarmilor. E de observat — că nefericita soție e femeie cinstită și nu s'a auzit nimic rău despre ea; bărbatul ei a bătut-o Vineri, în mod așa de oribil, fiind-că n'a voit să incendieze casele unor locuitori, cum cerea el.

Sz. 4989—1908 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szásvárosi kir. jbiróság mint telekkvi hatóság közhirre teszi, hogy Serbeszk luon végrehajtatónak Serbeszk Tyiva és trsa végrehajtatást szenvedő elleni 124 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szásvárosi kir. jbiróság) területén lévő a Griden fekvő a gridi 173 sz. tjkv. a † 1 rdsz. 982 — 984 hr. számra 26 kor., a gridi 173 sz. tjkv. a † 2 rdsz. 1538—1539 hr. számra 124 kor., a gridi 173 sz. tjkv. a † 3 rdsz. 1585—1586 hr. számra 52 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 2 rdsz. 101—103 hr. számra 38 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 1 rdsz. 90—91 hr. számra 30 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 3 rdsz. 145—146 hr. számra 4 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 4 rdsz. 162 hr. számra 10 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 5 rdsz. 1193 hr. számra 10 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 6 rdsz. 1204 hr. számra 10 kor., a gridi 34 sz. tjkv. a † 7 rdsz. 1240 hr. számra 6 kor., a gridi 233 sz. tjkv. a † 1 rdsz. 1694—1695 hr. számra 18 kor., a gridi 233 sz. tjkv. a † 2 rdsz. 1754—1756 hr. számra 24 kor., a gridi 233 sz. tjkv. a † 3 rdsz. 2053—2055 hr. számra 22 kor., a gridi 233 sz. tjkv. a † 4 rdsz. 2101—2103 hr. számra 6 kor., a gridi 233 sz. tjkv. a † 5 rdsz. 2318/2 hr. számra 26 kor., végre a gridi 20 sz. tjkv. a † 1 rdsz. 46/2 hr. számra 16 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 2 rdsz. 48/2 hr. számra 12 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 4 rdsz. 89/1 hr. számra 46 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 6 rdsz. 116 hr. számra 10 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 7 rdsz. 125 hr. számra 6 kor., a gridi 30 sz. tjkv. a † 8 rdsz. 128 hr. számra 2 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 11 rdsz. 839 hr. számra 8 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 12 rdsz. 874 hr. számra 16 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 13 rdsz. 881 hr. számra 28 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 14 rdsz. 884 hr. számra 10 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 15 rdsz. 979 hr. számra 26 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 16 rdsz. 985 hr. számra 4 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 17 rdsz. 1046 hr. számra 12 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 18 rdsz. 1576 hr. számra 18 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 19 rdsz. 1809 hr. számra 12 kor., a gridi 20 sz. tjkv. a † 20 rdsz. 2614 hr. számra 6 kor., az árverést ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi augusztus hó 9. napján dél. e. 9 órakor, Grid község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A szásvárosi kir. járásbíróóság mint telekkvi, hatóság.

Kelt Szásvároson, 1903 évi július hó 9-én.

Sohalmy,
kir. albiró.

HOTEL „TRANSSILVANIA“

Cafenea cu două biliarde,
Restaurant, Berărie, Sală im-
santă de joc și teatru, 10 odăi de
pasageri, Pavilion de vară cu popicărie,
Grădină pompoasă, Curte spațioasă cu șoproane
pentru trăsuri din provincie și grajduri, Omnibus
modern și trăsuri pentru gară și provincie. — Aici se
găsesc cu prețuri avantajoase mâncări de casă, vinuri exce-
lente și bere Kronen-Dreher. — Mercuria și Sâmbăta
Concert. — Bucătăria dispune în fiecare Sâmbă-
tă de pescării alese și făcute la gust. —
Curățenie exemplară, pe lângă asigurarea
unui serviciu ireproșabil. Cu con-
ducerea am încredințat pe D-l
Alexandru MAUTNER,
specialist probat din
Brașov. (Brassó).

Roagă prețiosul sprigin

cu toată stima

Vasile N. Bidu

3.

otelier.

Avis.

Tocmai a apărut

2—

„Legea comunală“,

(art. 22 din a. 1886) ediția II, edată de **Pavel Rotariu**
advocat în **Timișoara**, revăzută de nou și înăvuită cu:

a) decisiunile principiale aduse din partea supremului for administrativ
(Közigazgatási bíróság),

b) un extras din legea art. 26 din 1896, și

c) un extras din ordinațiunea minist. de int. nr. 126000/1903, despre
afacerile interne în oficiile comunale, despre lucrurile private cari le pot sê-
vărsi natarii comunali, și despre competențele lor.

Opul cuprinde 10 coale de tiparu 8° pe 164 de pagini, costă 1 co-
roană plus 5 fil. post porto simplu, de un exemplar recomandat 30 fileri.

Se poate procura deocamdată la autor: **P. Rotariu**, avocat în **Timișoara-Fabric**.

■ Cei-ce procură mai mult ca 10 exemplare, plătite, capătă 20% din
preț rabat. — Librării capătă 25% rabat.

☞ O recomandăm și noi preoților, învățătorilor și tuturor cărturarilor!

„DACIA“ institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(**Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească**).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructifi-
care.

a) *depuneri* fără anunț până la 100
cor. 5½%.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț
de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale,
corporațiuni culturale ori cu scop
de binefacere cu 6%.

*Contribuția erarială pentru su-
mele depuse se plătește prin institut.*

Regulamentul special pentru de-
puneri se cuprinde în libelul de de-
dunerii.

Depuneri, ridicări și anunțări se
pot face și prin postă și se resol-
vează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe
lângă cambii sau obligații cu cavenți.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă
siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe
aurituri, argintării, pe lângă disposi-
țiile legale existente, procurându-și
concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte pu-
bliche, pe cari în cas de lipsă le poate
lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lu-
cruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi co-
merciale și economice, în societate
cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează rea-
lități și alte drepturi și întreprinder-
de tot soiul.

Direcțiunea.

Institut tipografic în Orăștie.

Apa minerală „Dacia“

Am îngrijit, ca această apă distinsă și rēcoritoare, care
beută curată și cu vin ori cu sirup este tot asemenea de
excelentă, sē fie pusă la dispoziția onor. public și
anume cu un preț foarte efin: O sticlă de 2 litri 16 bani, de 1 litru 12
bani, de ½ litru 9 bani dusă acasă.

Se poate cumpăra peste zi dela **David Scharer**, mare deposit
de bere de-alui Dreher, Str. Cetății Nr. 11—13 în Orăștie.

Sticlele goale sē aduc înapoi, cele perdute sē plătesc: cele de 2 litri cu 30 bani,
de 1 litru cu 20 bani și de jum. litru cu 16 bani bucata.

Comande mai mari, dela 25 sticle în sus, sē fac la „Întreprinderea de apă
minerală“ în Deva, unde am instituit un reprezentant stabil al nostru, care este
autorizat a primi comande și a efectul toate lucrările împreunate cu acest ram.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Dacia“

societate pe acții în Orăștie—Szászváros.